



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou ve věci žalobkyň:
a) **Y. P.** a b) **nezletilá K. P.**, zastoupená zákonnou zástupkyní žalobkyní a), obě státní příslušnice Ukrajiny, obě bytem x, obě zastoupené Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Helénská 1799/4, 120 00 Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2015, č. j. OAM-373/ZA-ZA08-K07-2014,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Soudem ustanovenému zástupci žalobkyň Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., advokátovi, s e p ř i z n á v á odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 12.729 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhají zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobkyním mezinárodní

ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

Toto rozhodnutí žalobkyně napadají žalobou, v níž namítají porušení § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a porušení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu, a navrhuje, aby bylo žalobou napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

V následném doplnění žaloby zástupce žalobkyň uvedl, že nemohl v plném rozsahu fakticky dostát požadavku výzvy soudu k odstranění vad žaloby, neboť se nemohl seznámit se správním spisem, jenž nebyl součástí soudního spisu. Domnívá se proto, že by soud měl po opatření správního spisu žalobkyně znovu vyzvat k doplnění žaloby. K věci samotné uvádí, že závěry žalovaného nestojí na řádně zjištěném skutkovém stavu a rozhodnutí není dostatečně zdůvodněno. Informace uváděné žalobkyní a) byly žalovaným bagatelizovány, žalovaný navíc zcela chybně vyhodnotil aktuální politicko-bezpečnostní situaci na Ukrajině. Informace, kterými žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí argumentoval, byly účelově vytrhány z kontextu. Žalobkyně mají za to, že žalovaný opominul nejzásadnější skutečnosti, jako např. rozsáhlou probíhající mobilizaci na obou stranách konfliktu, hrozbu vyhlášení výjimečného stavu na celé Ukrajině, ztrátu kontroly vlády nad velkou částí východní Ukrajiny, přítomnost stálých ruských vojenských jednotek, humanitární katastrofu obrovských rozměrů, nelidské zacházení, a dokonce i válečné zločiny, ke kterým dochází každý den, a brutální teroristické útoky na civilní obyvatelstvo Ukrajiny. Tato tvrzení žalobkyně podkládají odkazy na články v internetovém zpravodajství. Žalobkyně brojí též proti skutečnosti, že žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 23. 1. 2015 vycházel ze zprávy MZV ČR ze dne 16. 4. 2014. Nejedná se však podle jejich názoru o zdroje aktuální a obsahově vyčerpávající, jak požaduje konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu. Pro posouzení doplňkové ochrany v podobě reálnosti nebezpečí vážné újmy je na místě, aby zdroje ze země původu byly co nejaktuálnější. Situace na Ukrajině se mění poměrně rychle a odkazovat tak pouze na uzavření příměří mezi stranami, ačkoliv byl v době vydání napadeného rozhodnutí ze zpravodajství zřejmý opak, považují žalobkyně za porušení ustanovení § 3 správního řádu. V tomto kontextu pokládají žalobkyně za nepřipustné, aby správní orgán v napadeném rozhodnutí uváděl, že „k politickým perzekucím nedochází“. Podle názoru žalobkyň k nim dochází, ale v porovnání s ostatními zločiny, jež se v současné době na Ukrajině dějí, jsou politické perzekuce až druhořadé. K tomu žalobkyně dodávají, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2013, č. j. 5 Azs 3/2013 - 24, není na žalobci, aby dostatečně objasnil důvody, které by mohly být relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, ale jedná se o povinnost správního orgánu.

Žalobkyně mají za to, že bagatelizování situace na Ukrajině má za účel vytvořit obraz bezpečné země, jež je však v přímém rozporu se skutečností i s oficiálními vyjádřeními české vlády. Je nepochybné, že Ukrajina je ve válce, přičemž tento prozatím lokální konflikt hrozí mnohem globálnějšími rozměry. Ukrajina od poloviny dubna 2014 čelí agresi ze strany Ruské federace, jenž má podobu tzv. hybridní války, spočívající v pokusech o destabilizaci a následné vojenské obsazení či přímo anexi oslabených oblastí okolních zemí, jež v minulosti patřily do sféry sovětského vlivu. Jako naprosto nepřipustnou žalobkyně shledávají účelovou manipulaci žalovaného s údaji o počtu uprchlíků na Ukrajině. Podle pravidelných zpráv vysokého komisaře OSN pro lidská práva stál konflikt na Ukrajině život téměř 6000 osob, nikoliv 3700 jak v napadeném rozhodnutí tvrdí žalovaný. Probíhá rozsáhlá mobilizace, kdy má být do války povoláno 104.000 ukrajinských vojáků, dalších 100.000 vojáků mobilizují separatistické armády.

Žalobkyně namítají, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s jejich dalšími námitkami. Hlavními důvody odchodu jejich rodiny z vlasti byla obava z povinné účasti manžela žalobkyně a) na výše popsaném ozbrojeném konfliktu a s tím souvisejícími psychickými problémy žalobkyně a), současně s obavou, že tato se nebude moci v rozpadajícím se státě o svoji dceru sama bez manžela postarat. Dalším důvodem bylo, že v České republice žije matka manžela žalobkyně a). K obavám žalobkyně z odvedení jejího manžela do války, žalovaný pouze odkázal na rozhodnutí o žádosti manžela žalobkyně a). Žalobkyně však takovéto vypořádání považuje za nedostatečné. Každá žádost o mezinárodní ochranu, byť rodinného příslušníka, by se měla zkoumat individuálně, což požaduje rovněž judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2012, č. j. 5 Azs 1/2014 – 47). Žalovaný se v napadeném rozhodnutí nezabýval ani ekonomickými důsledky návratu do země původu, tj. zrušení mateřské podpory. Situaci žadatelky navíc účelově obrátil, když mj. tvrdil, že žalobkyně nikdy vyplácení dávek na Ukrajině nežádala.

Žalobkyně uzavírají žalobu s tím, že jsou dle jejich názoru nepochybně dány důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, a to bez ohledu na vyhodnocení naplnění pro udělení mezinárodní ochrany dle ustanovení § 12 písm. b) či § 14 zákona o azylu.

Žalovaný oprávněnost podané žaloby popírá. K námitce nedostatečného se vypořádání s hrozbou odvedení manžela žalobkyně a) do armády žalovaný uvádí, že se s tímto podrobně vypořádal již v rozhodnutí č. j. OAM-374/ZA-ZA08-K07-2014, na které plně odkazuje. Pokud žalobkyně považuje takové odůvodnění za nedostatečné, pak správní orgán připomíná, že branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností, což uznává nejen Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951, ale i Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Vyhýbání se nástupu vojenské služby není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, což ostatně vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, sp. zn. 7 Azs 321/2004. Žalovaný k tomu dodává, že i kdyby se branná povinnost týkala samotné žalobkyně, nezakládala by důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Stejně tak jsou z hlediska mezinárodní ochrany irelevantní i případné rodinné vazby žalobkyně na území České republiky.

Žalovaný rovněž nesouhlasí s námitkou nedostatečného vypořádání se s ekonomickou situací v zemi původu. Žalobkyně a) sama vypověděla, že až do věku 3 let své dcery pobírala podporu asi 2000 hriven měsíčně a následně o žádnou podporu již nežádala, neboť od svých kamarádek měla informaci, že podpora je v této výši vyplácena jen do třech let věku dítěte.

Stejně tak žalovaný nesouhlasí s námitkou nedostatečnosti podkladů pro vydání rozhodnutí. Stáří dokumentů, které žalovaný v průběhu správního řízení shromáždil a z nichž v rozhodnutí vycházel, považuje za přiměřené. Není možné vycházet z aktuálních zpráv poskytovaných běžnými médii, neboť tyto nemusí být pravdivé a ověřené. Pro odpovědné vyhodnocení celkové situace je vždy třeba delšího časového období, závěry není možné činit z momentálního zhoršení či zlepšení situace. Život ani zdraví žalobkyň nejsou v souvislosti s popisovanými jevy ohroženy, neboť zhoršená bezpečnostní situace panuje pouze na jihu a jihovýchodě země. Místo pobytu žalobkyní je od těchto oblastí vzdálené. Žalobkyně navíc byla s podklady pro žalobou napadené rozhodnutí před jeho vydáním seznámena, nechtěla je nijak doplnit, ani se k nim nijak jinak nevyjadřovala.

Žalovaný trvá na svém závěru, že v případě návratu do země původu žalobkyním nehrozí vážná újma dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, což podkládá citací z rozsudků

Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014-26 a usnesení téhož soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014-17.

Žádost o mezinárodní ochranu podanou žalobkyněmi považuje žalovaný za účelovou, neboť tak učinily až 11. 8. 2014, tedy 4 dny před vypršením platnosti jejich víz, přestože se na území České republiky nacházely již od 26. 6. 2014. Připomíná, že žalobkyně a) žalovanému v průběhu řízení sdělila, že do podání žádosti o mezinárodní ochranu hledala jiné možnosti legalizace pobytu v ČR. Institut mezinárodní ochrany ovšem není prostředkem legalizace pobytu na území státu, ale zcela výjimečným prostředkem, kterým lze v případě naplnění zákonem o azylu stanovených podmínek poskytnout žadateli ochranu. K tomu žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2011, č. j. 2 Azs 50/2010-49.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 14. 8. 2014 sepsal žalovaný s žalobkyní a) žádost o udělení mezinárodní ochrany. Touto žádostí zároveň žalobkyně a) žádala i o udělení mezinárodní ochrany své dceři – žalobkyni b). V žádosti žalobkyně a) uvedla, že až do roku 2014 bydlela na Ukrajině v obci Č., v Černivecké oblasti. Je pravoslavného vyznání, vdaná. Ukrajinu žalobkyně opustila se svojí rodinou dne 26. 6. 2014. Jako důvod emigrace uvedla, že jich doma je hodně, což je těžké pro každodenní život. Dalším motivem pro opuštění vlasti byla obava z odvedení manžela do armády. Žádost podala i z ekonomických důvodů s tím, že jsou zde lepší podmínky k životu, hlavně pro dceru. Žije tu rovněž matka jejího manžela, která jim pomáhá. Česká republika je cílovým státem, žalobkyně zde chce bydlet a pracovat. V případě návratu do země původu se bojí války, jsou tam válečné podmínky. Zdravotní stav žalobkyně i její dcery je dobrý.

Dne 11. 9. 2014 proběhl pohovor k žádosti o mezinárodní ochranu, při němž žalobkyně a) uvedla, že se rozhodla opustit zemi původu, protože je tam válka, přestože se to tak oficiálně nenazývá. Bála se toho, že jejího manžela povolají do armády. Povolávací rozkaz dosud neobdržel, ale mnoho jejích spolužáků již bylo odvedeno. Rodině se rovněž vedlo špatně po materiální stránce. Do tří let věku dcery dostávala rodina od státu příspěvek, jež měl činit 2000 hřiven měsíčně, někdy to však bylo jen mezi 1000-1800 hřivnami. Žalobkyně dále vypověděla, že se domnívá, že již nemá nárok na žádný příspěvek. Tuto informaci dostala od svých kamarádek, na žádném úřadě ji však neověřovala. Dále uvedla, že s rodinou žili v Černivecké oblasti, kde v době odjezdu ještě nebyla nebezpečná situace, ale již zde byli odvedeni muži do armády. K současné situaci v regionu uvedla, že se od jejího odjezdu nijak nezměnila. Ve vlasti nebyla politicky ani veřejně aktivní, se státními orgány žádné problémy neměla. Od pohovoru se žalobkyní b) žalovaný vzhledem k jejímu nízkému věku upustil.

Podle správního spisu pro posouzení žádosti žalovaný shromáždil jako podklady pro vydání rozhodnutí zprávu zvláštní pozorovací mise OBSE na Ukrajině ze dne 23. 4. 2014, zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 16. 9. 2014 a ze dne 19. 9. 2014, zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z července 2014 o posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině ze dne 1. 7. 2014, zprávu Evropské komise ze dne 27. 3. 2014 o pokroku v zemi za rok 2013 v rámci EPS – Ukrajina, zprávu CRS pro Kongres USA ze dne 24. 3. 2014, informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 16. 4. 2014 o aktuální bezpečnostní, politické a ekonomické situaci na Ukrajině a ze dne 29. 5. 2014 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, zprávu Zastupitelského úřadu Kyjev ze dne 26. 5. 2014 o výsledcích ukrajinských prezidentských voleb, výpis z Infobanky ČTK ke dni 20. 1. 2015. Žalobkyně byly s podklady pro vydání rozhodnutí seznámeny dne 19. 12. 2014.

Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud rozhodl o žalobě bez jednání, neboť s tímto postupem žalovaný souhlasil, žalobkyně vyjádřily souhlas implicitní (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud jde o procesní postup soudu v této věci ohledně odstraňování vad žaloby, je třeba poukázat na to, že napadené rozhodnutí bylo žalobkyním doručeno dne 23. 2. 2015. Lhůta pro podání žaloby činí v případě žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany 15 dnů od doručení rozhodnutí (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.).

Nezbytnou obsahovou náležitostí žaloby je formulování alespoň jednoho žalobního bodu – tedy tvrzení, z něhož musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Z § 71 odst. 2 s. ř. s. plyne, že rozšířit žalobu o nový žalobní bod lze pouze ve lhůtě pro podání žaloby. V dané věci podaly žalobkyně včas tzv. blanketní žalobu, která neobsahovala žádný žalobní bod. Tato vada žaloby ji činila neprojednatelnou. Dříve, než soud žalobu odmítl, pokusil se o odstranění jejích vad, jak ukládá § 37 odst. 5 s. ř. s., a vyzval žalobkyně usnesením ze dne 9. 3. 2015, č. j. 49 Az 24/2015 – 16, k odstranění vady žaloby spočívající v absenci žalobního bodu ve lhůtě 14 dnů. Délka této lhůty byla odvozena od toho, že žalobkyně podaly žalobu dne 25. 2. 2015, tedy 2. den lhůty pro podání žaloby. Současně požádaly o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě, v důsledku čehož došlo ke stavení lhůty pro podání žaloby až do právní moci rozhodnutí o žádosti o ustanovení zástupce (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Jestliže tedy 2. den lhůty pro podání žaloby došlo ke stavení jejího běhu, zbývalo z ní ještě 14 dní, které počaly plynout právní mocí rozhodnutí o ustanovení zástupce žalobci, tj. dne 10. 3. 2015. Vadu žaloby spočívající v absenci žalobních bodů nelze odstraňovat po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro podání žaloby (viz rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2004, č. j. 4 Azs 3/2004 – 48, a dále rozsudek ze dne 11. 3. 2010, č. j. 7 As 15/2010 – 56). Následkem výzvy k odstranění vad žaloby nemůže být prodloužení zákonem stanovené lhůty pro formulování žalobních bodů, po jejímž uplynutí nastávají bez dalšího účinky koncentrace řízení.

Žalobkyně odstranily obsahovou vadu žaloby a ve lhůtě pro podání žaloby na základě výzvy soudu doplnily žalobní body. Soud však nemohl vyhovět jejich požadavku a vyzvat je k odstranění vad žaloby doplněním žalobních bodů znovu poté, co byl soudu předložen správní spis. Jednak pro takový postup nebyly splněny formální podmínky § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť vada žaloby již byla odstraněna, a žaloba se stala projednatelnou, jednak již v té době uplynula lhůta pro podání žaloby, tj. i lhůta pro vymezení žalobních bodů.

V doplnění žaloby žalobkyně soudu vytýkají, že je vyzval k odstranění vad žaloby, ačkoliv v době vydání této výzvy nebyl u soudu k dispozici správní spis. Soud nespátřuje v tomto postupu žádné pochybení. Je-li soudu doručena žaloba, z jejíhož textu je zřejmé, že trpí vadou, která brání jejímu věcnému projednání (např. neobsahuje ani jeden žalobní bod), musí se soud nejprve pokusit o odstranění vady žaloby. Teprve po odstranění vady žaloby soud postupuje podle § 74 odst. 1 s. ř. s. a doručí žalobu žalovanému, uloží mu, aby se k žalobě vyjádřil a předložil soudu správní spis. Zástupce žalobce mohl nahlížet do správního spisu u správního orgánu, který měl spis v držení v době, kdy byl žalobce vyzván k odstranění vady žaloby. Relevantní informace si mohl zástupce žalobce opatřit přímo od žalobkyň, které v žádosti o ustanovení zástupce výslovně požádaly, aby jim byl jako zástupce ustanoven Mgr. Bc. Filip Schmidt. Tomuto požadavku soud plně vyhověl, neboť legitimně předpokládal, že výše jmenovaný je s případem žalobkyň již obeznámen, požádaly-li žalobkyně výslovně

o ustanovení tohoto konkrétního zástupce. Soud vycházel mimo jiné z toho, že ustanovený zástupce je advokátem, a tedy jako právní profesionál zná faktické postupy nezbytné k efektivnímu převzetí právního zastoupení.

Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). K tomu dodává, že článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, který vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, se na nyní posuzovaný případ nepoužije. Členské státy Evropské unie jsou povinny výše uvedenou povinnost transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 směrnice). Podle čl. 52 odst. 1 věty druhé směrnice se žádosti o mezinárodní ochranu podané do 20. 7. 2015 řídí právními a správními předpisy přijatými podle směrnice 2005/85/ES. Směrnice 2005/85/ES přitom povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu neobsahovala.

Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek směrnice přímý účinek. Jelikož však žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 14. 8. 2014, směrnice 2013/32/EU na toto řízení (včetně přezkumného řízení soudního) nedopadá. Na věc tak *rationae temporis* dopadá směrnice 2005/85/ES, která neukládá členským státům povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí podle stavu ke dni vydání rozhodnutí soudu. Plně se tak prosadí § 75 odst. 1 s. ř. s.

K jednotlivým námitkám uvedeným v žalobě a jejím doplnění soud uvádí:

Obecná tvrzení uvedená v žalobě, že v řízení byl porušen § 2 odst. 1, § 3 ve spojení s § 2 odst. 4, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 správního řádu, doprovázená parafrází textu těchto ustanovení zákona, nejsou žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Totéž platí i o odkazech na ustanovení § 12 a § 14 zákona o azylu. Dle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. *„Ličení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobkyně odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti“* (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58). Těmto požadavkům ovšem pouhé odkazy na zákonná ustanovení nedostály, neboť jde pouze o citaci ustanovení právních předpisů, která měla být porušena,

aniž by žalobkyně uvedly konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá.

Žalobkyně pak v doplnění žaloby předně brojily proti způsobu, kterým žalovaný vyhodnotil aktuální politicko-bezpečnostní situaci v jejich vlasti. Podle jejich názoru žalovaný nedostál své povinnosti a neshromáždil dostatek relevantních a časově aktuálních zpráv o zemi původu, na jejichž základě by bylo možné řádně posoudit odůvodněnost jejich obav. Dle žalobkyní není možné v rozhodnutí vydávaném 23. 1. 2015 vycházet ze Zprávy ministerstva zahraničních věcí z 16. 4. 2014.

Žalovaný ve svém posouzení politicko-bezpečnostní situace v zemi původu žalobkyní vycházel z výše citovaných materiálů. Podle názoru soudu se v daném případě jednalo o zdroje přiměřeně aktuální a obsahově dostatečné. Zpráva ministerstva zahraničních věcí, jejíž neaktuálnosti se žalobkyně dovolávají, nebyla jediným podkladem pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný shromáždil řadu dalších relevantních zdrojů, jejichž možná neaktuálnost byla zhojena použitím výpisu z Infobanky ČTK. Výpis je uzavřen ke dni 20. 1. 2015, přičemž poslední zpráva je ze dne 11. 12. 2014.

Žalovaný pak komplexně hodnotil, zda žalobkyně nesplňují podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Podrobně se žalovaný zabýval tím, zda není naplněn § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Dospěl k závěru, že složitá bezpečnostní situace se týká pouze jižní a východní části Ukrajiny, kde dochází k lokálním střetům jednotlivých uskupení separatistů a zástupců vládní moci. Ve střední a západní části Ukrajiny je však situace poklidná. Tato svá zjištění opřel především o zprávu OBSE ze dne 23. 4. 2014, zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 16. 9. 2014 a 19. 9. 2014 a výpis z Infobanky ČTK. Soud považuje tyto informace za relevantní z pohledu aplikace § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, ve svém souhrnu za aktuální a za dostatečné ke zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Ze zpráv shodně vyplývá, že bezpečnostní střety se pravidelně odehrávají pouze ve východní a jihovýchodní části Ukrajiny. Ostatní části ukrajinského území nejsou zasaženy žádnými ozbrojenými střety mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a ruskojazyčnými povstalci, případné útoky jsou zcela ojedinělé. Vzhledem k rozloze území Ukrajiny přitom objektivně není vyloučen přesun z nepokojných oblastí do oblastí konfliktem zcela nezasážených. Vážnou újmu spočívající v ohrožení života či lidské důstojnosti z důvodu vnitřního ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu přitom nelze konstatovat v situaci, kdy se místům ohroženým či postiženým ozbrojeným konfliktem lze vyhnout v rámci vnitrostátního přesunu.

Je tedy zřejmé, že Ukrajina se ke dni vydání napadeného rozhodnutí nenacházela ve stavu tzv. totálního konfliktu – tj. situaci, že již pouhá přítomnost osoby na území této země nebo regionu ji vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity (shodně viz usnesení NSS ze dne 15. 1. 2015, čj. 7 Azs 265/2014 – 17). Za této situace bylo povinností žalobkyň prokázat dostatečnou míru individualizace, tj. že ony osobně by pravděpodobně byly vystaveny jako civilistky útoku v rámci probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Potřebná míra individualizace je naplněna zpravidla tehdy, pokud žalobkyně již utrpěly vážnou újmu nebo byly vystaveny přímým hrozbám způsobení vážné újmy, nebo pokud ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu země původu, ve kterém skutečně žalobkyně pobývaly, a nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, nebo pokud jsou u žalobkyní dány jiné faktory (osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že se žalobce stane terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 – 24). Žalobkyně však ve správním ani soudním řízení neprokázaly, že by před odjezdem ze země původu utrpěly v důsledku ozbrojeného konfliktu vážnou újmu nebo byly takovou újmou

ohroženy. Z výpovědi žalobkyně a) vyplývá, že opustila zemi původu preventivně, v místě, kde před odjezdem pobývala, byl klid. Žalobkyně nebydlí v místě, které je zasaženo ozbrojenými operacemi. Bydlely, a mají možnost se tam i vrátit, v Černivecké oblasti na západě Ukrajiny u hranic s Moldavskem a Rumunskem. Žalobkyně a) sama potvrdila, že v této oblasti byl klid a že se na tom nic nezměnilo ani po jejich odchodu. Neuvedla přitom v řízení žádné skutečnosti, z nichž by vyplýval jakýkoliv důvod, který by zvyšoval riziko, že se stane v zemi původu terčem svévolného násilí. Žalovaný tedy správně dovedl, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalobní bod je nedůvodný.

Dále žalobkyně namítaly nedostatečně individuální posouzení jejich žádosti, jež spatřovaly v nedostatečném vypořádání se s obavou z nuceného odvodu manžela do ozbrojených složek. Soud tuto námitku nepovažuje za důvodnou.

Obavy žalobkyň z návratu do země původu související s odvodem manžela do armády jsou totiž čistě ekonomického charakteru. Ani jedné z žalobkyní se branná povinnost netýká, nijak je neohrožuje na životě či zdraví. Žalobkyně a) sama při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a stejně tak v žalobě uvedla, že předmětem jejich obav je skutečnost, že nebude schopna sebe a svoji dceru bez manžela uživit. Ekonomické důvody však nepatří mezi azylově relevantní, jak žalovaný správně uvedl v žalobou napadeném rozhodnutí. Soud plně chápe, že odvedení manžela do ozbrojených složek je traumatizující záležitostí pro obě žalobkyně, není to však důvod azylově relevantní. Žalovaný tudíž správně individuálně posoudil daný případ, pokud fakticky neřešil hrozbu nástupu manžela žalobkyně a), ale řešil pouze následky, které by tato skutečnost měla přímo pro žalobkyně.

Úvahy žalovaného o neudělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu podléhají pouze omezenému soudnímu přezkumu (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48). Žalovaný uvedl, že v průběhu řízení nevyplynuly na povrch žádné okolnosti hodné zvláštního zřetele. Žalobkyně a) je zdravou dospělou osobou, jež je schopna se o sebe i svojí rovněž zdravou dceru postarat. Žalobkyně ani v průběhu řízení ani v žalobě neuvedly žádné skutečnosti, jež by udělení humanitárního azylu podmiňovaly. Tuto úvahu považuje soud za racionální, podepřenou obsahem správního spisu, a s jako takovou se s ní ztotožňuje.

Soud uzavírá, že rozhodnutí žalovaného není nepřezkoumatelné, žalovaný se vypořádal se všemi žalobcem uvedenými důvody z pohledu všech forem mezinárodní ochrany, v odůvodnění rozhodnutí shrnul skutkový stav zjištěný na základě zpráv o zemi původu, vyložil úvahy, jimiž se řídil při jeho podřazení právním normám upravujícím formy mezinárodní ochrany.

Soud s ohledem na shora uvedené má za to, že žalovaný shromáždil dostatečné informace o zemi původu žalobkyně, takto zjištěný skutkový stav považuje za dostatečný a porušení ustanovení § 2 a 3 správního řádu neshledává. Za příléhavé pak soud považuje i hodnotící úvahy žalovaného, který podle názoru soudu zcela v souladu s § 50 odst. 4 správního řádu přihlédl ke všemu podstatnému, co v řízení vyšlo najevo. Své rozhodnutí žalovaný též dostatečným způsobem odůvodnil, tudíž ani námitka porušení § 68 odst. 3 správního řádu není důvodná.

Žalobkyně se svými námitkami neuspěly. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměly úspěch. Žalovanému pak žádné náklady řízení, jejichž náhradu by mu bylo možné přiznat, nevznikly.

Usnesením ze dne 9. 3. 2015, čj. 49 Az 24/2015 – 16, byl žalobkyním ustanoven k ochraně jeho práv zástupcem advokát Mgr. Bc. Filip Schmidt, LL.M. Odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů soudem ustanoveného advokáta hradí podle § 35 odst. 8 věty první za středníkem s. ř. s. stát. Výše odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů se stanoví podle § 35 odst. 2 s. ř. s. na základě vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění vyhlášky č. 486/2012 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Ustanovený zástupce žalobců provedl v souvislosti s tímto řízením dva úkony právní služby ve smyslu § 11 advokátního tarifu, a to převzetí zastoupení a sepis doplnění žaloby. Odměna za jeden úkon právní služby tak činí 4.960 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 a § 12 odst. 4 advokátního tarifu], neboť jde o společné úkony učiněné při zastupování 2 osob, výše odměny tak je celkem 9.920 Kč. Vedle odměny přísluší zástupci žalobců rovněž náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý z úkonů právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 600 Kč. Jelikož je zástupce žalobců plátcem DPH, je součástí nákladů účastníků i náhrada daně z přidané hodnoty, kterou je jejich zástupce povinen odvést z odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. 21 % z částky 10.520 Kč, tedy 2.209 Kč (po zaokrouhlení dle § 37 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty). Zástupci žalobkyní tak náleží odměna a náhrada v celkové částce 12.729 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 18. srpna 2016

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.

soudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová